

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Περιορισμοί κατάσχεσης και πλειστηριασμού της κύριας κατοικίας οφειλέτη, καθώς και απόσβεση εκχωρηθείσας απαίτησης»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Επί της Αρχής

Τα πολύχρονα εξοντωτικά μνημόνια, τα lockdown και την οικονομική κρίση λόγω κορωνοϊού, διαδέχτηκε η σημερινή ενεργειακή και οικονομική κρίση, η ακρίβεια και ο πληθωρισμός, ρίχνοντας πολλούς Έλληνες ακόμα και κάτω από τα όρια της φτώχειας. Όπως γίνεται αντιληπτό, κανείς από όσους είχαν δανειστεί κατά το παρελθόν ή αναγκάστηκαν να δανειστούν αργότερα από πιστωτικά ιδρύματα και βρίσκονται σήμερα σε αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους, δεν μπορούσε να προβλέψει, ούτε είχε υπολογίσει τις ανωτέρω μακρόχρονες δυσμενείς εξελίξεις. Εξελίξεις οι οποίες δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα των οφειλετών. Είναι γεγονότα **ανωτέρας βίας**, πέρα από τις συνήθεις δυνατότητες πρόβλεψης του μέσου συνετού δανειολήπτη.

Πλέον των ανωτέρω, υπάρχει ειδικά μια ομάδα οφειλετών, που πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα. Είναι οι Ελληνίδες και οι Έλληνες εκείνοι των οποίων η πρώτη και κύρια κατοικία τους είναι ενυπόθηκη στα πιστωτικά ιδρύματα και οι ίδιοι δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις δόσεις ή στις υπερβολικές επιβαρύνσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι κατοικίες αυτές, ως βασική εστία των Ελληνίδων και των Ελλήνων δεν αποτελούν αντικείμενο κάποιας συναλλακτικής δραστηριότητας, αφού για τα ακίνητα αυτά δεν υπερισχύει το εμπορικό στοιχείο, αλλά η ανθρώπινη ανάγκη για στέγαση. Ένα βασικό και θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, όπως αυτά της τροφής και της ένδυσης και πρέπει να υπάρξει σχετική νομοθετική παρέμβαση από την εθνική αντιπροσωπεία.

Οι Ελληνίδες και οι Έλληνες υπέφεραν, χωρίς να φταίνε, προκειμένου να διασωθούν οι ευρωπαϊκές και οι ελληνικές τράπεζες. Εξαιτίας και αυτής της κατάστασης, πολλοί πολίτες περιήλθαν σε κατάσταση οικονομικής αδυναμίας. Εκατοντάδες χιλιάδες Ελληνόπουλα έφυγαν στο εξωτερικό και όσοι έμειναν, αλλά αδυνατούν να εξυπηρετήσουν τις οφειλές τους, κινδυνεύουν να μείνουν στο δρόμο. Αντί λοιπόν να διεγείρουμε ένστικτα κοινωνικού αυτοματισμού και κοινωνικού κανιβαλισμού, θα πρέπει να προσπαθήσουμε να διασώσουμε όλοι μαζί από κοινού τους αδύναμους συμπολίτες μας, να διασώσουμε την υγεία και την ενότητα του Έθνους.

Πρέπει δε ακόμα να επισημανθεί, ότι τα περισσότερα εκ των ανωτέρω δανείων έχουν μεταβιβαστεί σε εκδοχείς των απαιτήσεων αυτών (funds) και εταιρίες διαχείρισης και μάλιστα σε ευτελείς τιμές, σε σχέση με τα ποσά που ζητούνται από τους οφειλέτες, εξασφαλίζοντας υπερκέρδη για τους εκδοχείς των απαιτήσεων. Πρέπει λοιπόν να υπάρξει σχετική νομοθετική παρέμβαση και η ρύθμιση αυτή να είναι γενικού χαρακτήρα στο αντίστοιχο κεφάλαιο του Αστικού Κώδικα, υπερισχύοντας φυσικά κάθε άλλης αντίθετης διάταξης.

Ένα μεγάλο πρόβλημα επίσης, λόγω της οικονομικής κρίσης, είναι και η αδυναμία εξόφλησης των δυσβάστακτων φόρων και τελών που επιβάλλονται από το Δημόσιο ή τα ΝΠΔΔ, σε συνδυασμό με την ανέχεια των οφειλετών. Πρέπει λοιπόν η Πολιτεία να αποτρέψει η ίδια τις καταστροφικές συνέπειες των επιβαρύνσεων αυτών, σε βάρος των αδύναμων οικονομικά πολιτών της.

Υπάρχει λοιπόν τεράστιο κοινωνικό ζήτημα και άμεση κοινωνική ανάγκη να προστατευθεί το βασικό ανθρωπινό δικαίωμα της η πρώτης κατοικίας, γι' αυτό και πρέπει να απαγορευτούν οι αναγκαστικές εκτελέσεις επί ενυπόθηκων ή μη ακινήτων οφειλετών πιστωτικών ιδρυμάτων και εταιριών παροχής πιστώσεων καθώς και των εκδοχέων των απαιτήσεων αυτών από στεγαστικά δάνεια, καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες, όπως επίσης και απαγόρευση αναγκαστικής εκτέλεσης για οφειλές προς το Δημόσιο ή ΝΠΔΔ, όταν τα προς αναγκαστική εκτέλεση ακίνητα, αποδεδειγμένα αποτελούν την πρώτη κατοικία των οφειλετών και ο οφειλέτης βρίσκεται σε αποδεδειγμένη αδυναμία να εκπληρώσει τη συμβατική του υποχρέωση ή τις υποχρεώσεις του προς το Δημόσιο κλπ. χωρίς να διακινδυνεύσει η επιβίωση του ίδιου και της οικογένειάς του.

Επίσης και προκειμένου να αποφευχθεί η αισχροκέρδεια σε βάρος οικονομικά αδύναμων Ελληνίδων και Ελλήνων, μέσω πώλησης των απαιτήσεων των δανειστών, πρέπει να υπάρξει μόνιμη ρύθμιση γενικού χαρακτήρα που να δίνει δικαίωμα στον οφειλέτη να μπορεί να εξαγοράσει την οφειλή του, στην τιμή που αυτή πωλείται σε τρίτον, πλέον των σχετικών εξόδων και των τόκων.

Αθήνα, 17 Οκτωβρίου 2023

Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Κυριάκος Βελόπουλος

Μαρία Αθανασίου

Σοφία - Χάιδω Ασημακοπούλου

Βασίλειος Βιλιάρδος

Βασίλειος Γραμμένος

Βασίλειος Κοτίδης

Συμεών Κουπέλογλου

Κωνσταντίνος Μπούμπας

Παράσχος Παπαδάκης

Παύλος Σαράκης

Στυλιανός Φωτόπουλος

Κωνσταντίνος Χήτας

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Περιορισμοί κατάσχεσης και πλειστηριασμού της κύριας κατοικίας οφειλέτη, καθώς και απόσβεση εκχωρηθείσας απαίτησης

Άρθρο 1

Απαγόρευση επιβολής κατάσχεσης και πλειστηριασμού κύριας κατοικίας.

1. Κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν επιτρέπεται η επιβολή κατάσχεσης και ο πλειστηριασμός για ικανοποίηση προγενεστέρων, της δημοσίευσης του παρόντος, ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων και εταιριών παροχής πιστώσεων, καθώς και των εκδοχέων των απαιτήσεων αυτών, από στεγαστικά δάνεια, καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες ή για οφειλές προς το Δημόσιο ή ΝΠΔΔ, επί ακινήτου του οφειλέτη, το οποίο αποδεδειγμένα αποτελεί την κύρια κατοικία του και ο οφειλέτης αυτός βρίσκεται σε αδυναμία να εκπληρώσει τη συγκεκριμένη συμβατική του υποχρέωση ή την υποχρέωσή του προς το Δημόσιο ή τα ΝΠΔΔ.
2. Το δικαστήριο απαγορεύει κάθε πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης, εφόσον ασκηθεί από τον οφειλέτη ανακοπή εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση προς αυτόν της επιταγής προς εκτέλεση και η ανακοπή κριθεί παραδεκτή και βάσιμη, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.
3. Εφόσον ασκηθεί η ανακοπή της παραγράφου 2 και μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επ' αυτής αναστέλλεται κάθε διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης.

Άρθρο 2

Προστίθεται νέο άρθρο 470Α στον Αστικό Κώδικα, για την περίπτωση που η εκχώρηση απαίτησης έχει ως αιτία την πώλησή της προς τον εκδοχέα, το οποίο έχει ως εξής:

Άρθρο 470Α

Κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, σε περίπτωση εκχώρησης με πώληση επίδικης απαίτησης και μέχρι τον πλειστηριασμό, ο οφειλέτης έχει το δικαίωμα αποσβέσεώς της, αποδίδοντας στον εκδοχέα το τίμημα που κατέβαλε, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε και τους τόκους του τιμήματος αυτού από την ημερομηνία της καταβολής του.

Η απαίτηση θεωρείται επίδικη από της ασκήσεως σχετικής αγωγής από τον εκχωρητή ή τον εκδοχέα και μέχρι τον πλειστηριασμό.

Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 17 Οκτωβρίου 2023

Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Κυριάκος Βελόπουλος

Μαρία Αθανασίου

Σοφία - Χάιδω Ασημακοπούλου

Βασίλειος Βιλιάρδος

Βασίλειος Γραμμένος

Βασίλειος Κοτίδης

Συμεών Κουπέλογλου

Κωνσταντίνος Μπούμπας

Παράσχος Παπαδάκης

Πάυλος Σαράκης

Στυλιανός Φωτόπουλος

Κωνσταντίνος Χήτας